

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Politický systém v ČR

Zákonodárná moc v ČR / Legislativa/

Zákonodárná moc v České republice náleží Parlamentu. Parlament je tvořen dvěma komorami, a to Poslaneckou sněmovnou a Senátem. /Ústava, Hlava druhá/.

Zákonodárná funkce Parlamentu zahrnuje proces přípravy, projednávání a schvalování zákonů (legislativní proces).

1. Poslanecká sněmovna

Poslanecká sněmovna je tzv. dolní komorou Parlamentu.

Má 200 poslanců (uvažuje se o změně na lichý počet 199, případně 201).

Volební období poslanců trvá 4 roky (může za jistých okolností být zkráceno – např. rozpuštěním Poslanecké sněmovny).

Při volbách do Poslanecké sněmovny se používá volební systém poměrného zastoupení (proporciální).

Do Poslanecké sněmovny může být zvolen každý občan ČR od 21 let.

Budova Poslanecké sněmovny se nachází na ulici Sněmovní 4, v Praze 1.

Struktura Poslanecké sněmovny :

V čele stojí předseda PS a místopředsedové (není stanoven pevný počet).

Poslanci mohou být členy a mohou pracovat v rámci poslaneckých klubů, výborů, komisí a delegací.

2. Senát

Senát je tzv. horní komorou Parlamentu.

Má 81 senátorů.

Volební období senátorů trvá 6 let, přičemž každé 2 roky se volí 1/3 senátorů (27).

Při volbách do Senátu se používá volební systém většinový (majoritní).

Česká republika je rozdělena na 81 volebních obvodů, tzn. v každém obvodu se volí jeden

senátor. Ostrava – město je rozdělena na 3 volební obvody (70, 71, 72), Frýdek – Místek na dva volební obvody (69, 73), Karviná má 2 volební obvody (74, 75), Opava jeden (68) a Nový Jičín také 1 volební obvod (67).

Přestože Ústava ČR platí od 1.1.1993 a je v ní popsána existence Senátu, první volby do horní komory Parlamentu se konaly poprvé na podzim v r. 1996, přičemž 1/3 senátorů se volila na 2 roky, 1/3 se volila na 4 roky a 1/3 na 6 let. Další volby se konaly v r. 1998 a od této chvíle se senátoři volili vždy na 6 let.

Do Senátu může být zvolen každý občan ČR od 40 let.

Budova Senátu se nachází na Valdštejnském náměstí 17, v Praze 1.

Struktura Senátu :

V čele stojí předseda Senátu a místopředsedové (např. specifikace 1. místopředsedkyně).

Organizační strukturu Senátu tvoří výbory, komise, stálé delegace Parlamentu ČR, ověřovatelé Senátu, senátorské kluby.

Senát je důležitou pojistkou kvality zákonů přijímaných Poslaneckou sněmovnou.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nikdo nemůže být zároveň poslancem a senátorem.

Poslanec a senátor nemůže být zároveň prezidentem a soudcem.

Poslanec nebo senátor může být členem vlády, ale nemůže být předsedou, místopředsedou Poslanecké sněmovny nebo Senátu ani členem parlamentních výborů a vyšetřovací komise.

Poslanec ani senátora nelze trestně stíhat bez souhlasu komory Parlamentu, jejíž je členem (imunita). Odepře-li komora souhlas, je trestní stíhání navždy vyloučeno. /Tzv. imunita má své kořeny již ve středověku, kdy existovaly tzv. glejty, kterými monarchové garantovali beztrestnost nebo bezpečný průjezd rizikovým územím. Později se uplatňovala v 17. stol. ve Velké Británii./

Schůze obou komor jsou veřejné.

Každý poslanec má právo interpelovat vládu nebo její členy ve věcech jejich působnosti.

Obě komory Parlamentu mají kontrolní funkci moci zákonodárné vůči moci výkonné. /Poslanecká sněmovna se podílí na ustavování nové vlády a kontroluje její činnost. Senát může podat žalobu na prezidenta republiky k Ústavnímu soudu. Musí vyslovit souhlas se jmenováním soudců Ústavního soudu, které provádí prezident./

Otázky a úkoly :

1. Proč se hovoří o změně počtu poslanců na lichý počet a čemu se má tímto krokem zabránit?
2. Za jakých okolností může přijít poslanec o mandát před vypršením 4-leté lhůty? (Najdi příklady v Ústavě, Hlava II, Moc zákonodárná, čl.25).
3. Vyhledejte, jak funguje Parlament v jiných státech. Kolik má komor, členů, jaké je volební období, název a případně nějaké zajímavosti.
Státy : USA, VB, Francie, Německo, Rusko, Austrálie + stát dle vlastního výběru.
4. Kdo stojí v současné době v čele Poslanecké sněmovny? Z jaké je politické strany? Kdo jsou místopředsedové PS?
5. Jaké existují konkrétní výbory a komise v Poslanecké sněmovně?
6. Kdo stojí v současné době v čele Senátu? Z jaké je politické strany? Kolik má místopředsedů?
7. Myslíte si, že by měly být zavedeny povinné kvóty pro ženy v rámci jednotlivých politických stran, které by musely být splněny ve volbách?
8. Zjistěte, do kterého volebního obvodu dle místa vašeho trvalého bydliště patříte. Kdo je v současné době senátorem, který byl zvolen ve vašem volebním obvodu? Kterí poslanci byli zvoleni ve Vašem volebním obvodu a za jakou politickou stranu?
9. Vyhledejte příklady, kdy Poslanecká sněmovna a Senát řešili žádost Policie o zbavení imunity a zda-li bylo žádosti vyhověno nebo byla-li zamítnuta.